

Jesper Brochmands prædiken pinsedag

Taler

Jesper Brochmand
Biskop

Omstændigheder

Prædikentekst

Johannesevangeliet kapitel 14, vers 23-31

Dette er et uddrag af prædikenen.

1 IEsus svarede, og sagde til ham:
om nogen elsker mig, skal hand holde mit Ord, og min Fader skal elske ham, og
vi skal komme til ham, og gjøre Værelse hos ham. Hvo mig ikke elsker, holder
ikke mine Ord, og det Ord, som I høre, er ikke mit, men Faderens, som mig
5 haver udsendt. Dette haver jeg talet til eder, medens jeg blev hos eder. Men
Talsmanden, den Hellig Aand, hvilken Faderen skal sende i mit Navn, hand skal
lære eder alle Ting, og minde eder paa alle Ting, som jeg have sagt eder.

Fred lader jeg eder, min Fred giver jeg eder: jeg giver eder den ikke, saasom
10 Verden giver. Eders Hierte forferdes ikke, og frygte sig ikke. I have hørt, at jeg
sagde til eder: Ieg gaaer bort, og kommer til eder igien; dersom I havde mig kier,
da glædde I eder, at jeg sagde: Ieg gaaer til Faderen; thi min Fader er større end
jeg. Og nu haver jeg sagt eder det, før det skeer, at, naar det er skeet, I da skulle
troe. Ieg skal herefter ikke tale meget med eder; thi denne Verdens Fyrste
15 kommer, og haver slet intet i mig. Men paa det Verden skal kiende, at jeg elsker
Faderen, og ligesom Faderen haver befalet mig saa gjør jeg, staaer op, og lader os
gaae herfra.

Der er ingen Ting, et gudfrygtigt Menniske stunder saa inderlig efter, som at
20 omgaaes med Gud, at være hos Gud, og at se Gud. See til Moses, hvor inderligen
hand dette begierer, sigende af inderste Hiertets Begiering til HERren: Lad mig
see dit Ansigt's Herlighed. 2 Mos. 33, 18. See til Philippus, hvilken gaaer til
IEsum, og paa sine og de andres Vegne gjør til ham denne Begiering: HERre, viis
os Faderen. Ioh. 14,8.

25

Hvo da finder saadan Begierlighed udi sit Hierte, hand vide, at HERren, den

høylovede Gud i al Evighed, ikke kand see af noget dødeligt Menniske i dette Liv, saadan som hand er. Siger ikke HERren til Mose 2 Bog 33,20. der hand begierede hans Ansigtets Klarhed og Helighed at see: Du kand ikke see mit
30 Ansigt; thi intet Menniske kand see mig, og leve. Siger ikke Iohannes i Evangelio C. 1,18. Ingen haver nogen Tiid seet Gud; den eenbaarne Søn, som er i Faderens Skiød, hand her aabenbaaret det.

Siger ikke Christus til Philippus, der hand begierede at see Faderen: Philippus,
35 hvo mig haver seet, hand haver seet Faderen. Ioh. 14, 9. Siger ikke Paulus 1 Tim. 6, 16. Gud boer i et Lys, som ingen kand komme til, hvilken intet Menniske haver seet, eller kand see. Dette altsammen uanseet lover Gud, athand vil endog udi dette Liv lade sine kiere Børn see sin Naade, med Troens Øyne see Guds Herlighed, udi Hiertet smage og forsøge Himmeriges Glæde. Siger ikke HERren
40 til Moses, der hand begierede at see hans Ansigtets Herlighed 2 Bog, 33, 19 Mos.

Ieg vilvise dig alt mit Gode. Siger ikke Christus til Philippus Ioh. 14, 9. Philippus, hvo der seer mig, hand seer Faderen. Siger ikke Paulus 2 Cor. 3, 18. Vi alle, (som læse, bruge og gudeligen betragte det hellige Evanelium om IESu Christo,) vi skue, som med et bart Ansigt, Guds Herlighed, som i et Speyl. I da,
45 som har Lyst til udi dette Liv at see eder Gud, at smage Himmeriges Glæde, og at omgaaes med Gud, kommer og lærer af vor Dags Evangelio, hvad I skal gjøre, at I kand uden al Tviil være fuldkommeligen vi derpaa, at hos eder er og boer GudFader, Søn og Hellig Aand. Saa siger til eder i Dag eders IESus: Hvo mig
50 elsker, hand holder mine Bud, og min Fader skal elske ham, og vi ville komme tilham, og gjøre Bolig hos ham. Her har I korteligen og klarligen forfattet, hvad I skal gjøre, saa fremt I vil have Gud hos eder, udi Aanden see Gud, omgaaes med Gud. Thi der Philippus begierede af Christo at see Faderen, da siger hand til Philippus: Saa lang en Tiid var jeg hos eder, og du haver ikke kiendt mig?
55 Philippus, hvo mig haver seet, hand haver seet Faderen. Troer du ikke, at jeg er i Faderen og Faderen i mig? Ioh. 14, 9. 10.

Hvo vil negte, at hvo der seer IESum, hand seer jo ogsaa Faderen? Monne ikke Faderen og Sønnen være eet? Staaer der ikke skrevet saaledes udi Evangelio Ioh.
60 10, 30. Ieg, siger IESu, og Faderen ere eet. Er ikke Christu lige med Faderen een sand og evig Gud. Siger ikke Paulus Rom. 9, 5. at Christus er Gud over alting, velsignet i Evighed. Hvo der da har udi Hiertet en aandelig Lyst og Begiering efter at see Gud Fader, hand arbeide derpaa, at hand kand lære, hvad hand skal gjøre, at hand kand see Sønnen IESum Christum; efterdi hvo der seer Sønnen,

hand seer og Faderen.

Hvad skal du da gøre, du som vilt see IEsu Christum, baade Gud og Menneske? Det lærer dig IEsu selv, sigende: Hvo mig elsker. Forgieves tænker du enten udi dette Liv, eller det tilkommende Liv dig til Gode, Glæde og Salighed at see IEsu, med mindre du elsker ham. Gjør som Maria Magdalena gjorde, hvilken saa inderlig elskte IEsu Christum, at hun vædede hans Fødder med sine Taarer, og tørrede dem med sit Hoved-Haar, og kyste dem, og salvede dem Luc. 7, 36. 37.

Og derfor hører hun denne glædelige Røst af Christo: For den Sags skyld ere hendes mange Synder hende forladne, at hun elskte meget. Gjør som Christu byder udi Evangelio Matth.13, 44. sigende: Himmerige Rige ligne ved en Kiøbmand, som søgte efter kostelige Perler; og der hand fandt en fornemme kostelig Perle, gik hand bort, og soldte alt det hand havde, og købte den samme. Siig: HErre IEsu, du est den kostelige Perle, hvilken jeg skatte saa høyt, at kand jeg nyde dig, kand jeg have og beholde dig, da vil jeg gjerne folade alting. Thi hvad kunde det gavne mig, at jeg eyedede al Verden, dersom jeg omsider skulde lide Skade paa min Siel.

Saaledes elskte Paulus IEsu, handagtede intet om alt det, som var udi Verden i hvor kosteligt det kunde være, naar hand allene kunde holde og have IEsu. Thi saaledes gjør hand selv herom sin Bekiendelse Phil. 3, 8. Ieg agter alle Ting at være Skade for IEsu Christi min HErre Kundskabs Ypperlighed, for hvis skyld jeg har taalet Skade paa dem alle, og agtet dem Skarn at være, at jeg kand vinde Christum, og finde i ham. Men eftersom der finde alt for mange, som rose sig deraf, at de elske IEsu, og dog ikke elske ham, da setter IEsu det rette Kiendemerke, hvorpaa man kandsee, om den IEsu Kierlighed, af hvilken vi rose os, er en sand Kierlighed, sigende: Hvo mig elsker, hand holder mit Ord.

Det har været en gammel Klage, som HErren har altid ført over sit eget Folk, at de vilde have Ord for, at de elskte Gud og IEsu, som de dog ikke elskte. Siger ikke HErren hos Propheten Esaias Cap. 29, 3. Dette Folk holder sig til mig med Læberne, men deres Hierte er langt fra mig. Siger ikke Christus udi Evangelio Matth. 7, 21. De skal ikke alle komme i Himmerige Rige, som sige HErre, HErre. Siger ikke Iakob udi sin Epist. C. 2, 14. Hvad Gavn er det, mine Brødre, om nogen siger, at hand har Troe, men har ikke Gierninger? Monne den Troe kand gjøre ham salig? At ingen da skalskuffe sig selv, og formene, hand elsker

105 IEsu, enddog hand ham ikke elsker, da siger her IEsus, at hvo ham elsker, hand holder han Ord.

Hvad monne dette være for et Ord, hvilket IEsus vil , du skalt holde, saafremt du vilt sandfærdeligen sige at elske ham? Saaledes har IEsu lært dig om dette
110 Ord, som du skalt holde Ioh. 3, 14. 15. 16. Ligesom Moses ophøvede Slangen i Ørken, saa bør det Menniskens Søn at ophøye, at hver, som troer paa ham, skal ikke fortabe, men have det evige Liv. Dette Ord holder du, naar du siger med Esaia C. 53, 4. 5. Visseligen bar IEsus vore Sygdomme: Hand er saargiort for vore Overtrædelser, hand er knuset for vore Misgierninger: Naar du siger med
115 Iohannes Ioh. 1, 29. See det Guds Lam, som bær Verdens Synder: Naar du med Paulo siger 1 Cor. 1, 30. 31.

IEsus Christus er bleven mig af Gud til Viisdom, Retfærdighed, Helliggiørelse og Igienløning. Paa det hvo sig roser, hand skal rose sig i HErren. At dette
120 Troens Ord ikke skal være kun en Mening om Troen, men en sand og salig Troe, da har IEsus endda givet dig end eet Ord, som du skal holde: som er, at Troen skal bevise udi hellige, gode og gudelige Gierninger. Saa siger til dig IEsus udi Evangelio Matth. 7, 22. 23. Der skal mange sige til mig paa den Dag: HErre, HErre, have vi ikke propheteret i dit Navn? og have vi ikke gjort mange kraftige
125 Gierninger i dit Navn? og da vil jeg saa bekiende for dem: Ieg kiender eder ikke, viger alle fra mig, som gjøre Uret: Siger ikke Paulus 2 Tim. 2, 19. Guds rette Grundvold staaer, som har denne Besegling: HErren kiender Sine, og hveden, som nævner Christi Navn, hand træde fra al Uretfærdighed.

130 Siger ikke Iohannes udi hans Sendebrev 1 Ioh. 3, 6. Hver den, som bliver i IEsu, hand synder ikke; hver den, som synder, hand har ikke seet ham, ey heller kiendt ham. Siger ikke Iakob C. 2, 18. Du forfængelige Menniske, veed du ikke, at Troen uden Gierninger er død? Hvo der da vil retteligen sige at holde IEsu Ord, hand skal med det hellige Levnet bevise Troen. Men her er endnu et Ord, som
135 du skaltefterkomme, om du vilt sige at holde Christi Ord: som er, at her skal endeligen finde Kierlighed hos dig til din Næste. Roes dig af Troen, saa meget som du vilt , lev saa ustraffeligen som du allermeest kand; forgive er det altsammen, saa fremt at dit Hierte ikke brænder af en inderlig Kierlighed til din Næste. Tænk paa den Svend, hvilken der hand havde faaet Efterladelse af sin
140 Herre paa den store Giæld, hand var skyldig, og hand siden fandte umild imod sin Næste, da lader Gud ham kaste i evig Fængsel, og setter der hos denne Advarsel: Saa skal og min himmelske Fader gjøre mode der, om I ikke forlade af

eder Hierter hver sin Broder deres Brøst. Matth. 18, 35.

145

Ihukom Iesu Tale i Evangelio Ioh. 13, 34.35. saa lydende: Jeg giver eder en ny Befalning, at I skal elske hverandre; som jeg elsker eder, saa skal I og elske hverandre! Derpaa skal alle kiende, at I ere mine Disciple, dersom I har indbyrde Kierlighed. Hav for Øyne Iohannis Paamindelse, med disse Ord, andragen 1
150 Ioh. 3, 19. 20. Dersom nogen siger: Jeg elsker Gud, og hand hader sin Broder, hand er en Løgnere. Thi hvo som ikke elsker sin Broder, som hand seer, hvorlede kand hand elske Gud, som hand ikke seer? Og dette Bud har vi af ham, at hvo som elsker Gud, hand skal og elske sin Broder. Naar du Gud Barn har efterkommet alt dette, saa er her endda et Ord tilbage, som du skalt holde, der
155 saaledes af Iesu Christo andrage udi Evangelio Luc.17, 10. Naar I have giort alting, som eder er befalet, da siger: vi ere unyttige Tienere; thi vi gjorde det vi vare pligtige at gjøre.

Saa vide I da, hvad det Ord er, som Iesu vil I skal holde. Hver sige: Jeg vil holde
160 Iesu Ord, jeg vil af Hiertet troe paa Iesum, jeg vil intet andet vide til Salighed, end Iesum, jeg vil med et helligt Levnet bevise min Troe, jeg vil af Hiertet elske min Næste, og al han Brøst ham godvilligen tilgive, jeg vil bekiende mig for den største Syndere, og for en unyttig Tiener. Du, som dig saaledes forholder, til dig siger Iesus: Min Fader skal elske dig. Hvad er det, at Gud Fader skal elske dig?
165 Du som af Hiertet elsker Iesum, og holder han Bud, udi dit Hierte skal Gud Fader skrive ved sin gode Aand: Ligesom en Fader forbarmer sig over sine Børn, saa forbarmer jeg HERren mig over dem som mig frygte. Ps. 103, 13.

Dersom dine Synder vil føre dig til Fortvivlelse, da skal din Fader, Iesu Christi
170 Fader, saaledes elske dig, at hand skal sige til dig Psal. 103, 11. 12. Saa høyt som Himmelen er over Iorden, vil jeg lade min Naade blive mægtig over dig, du, som mig frygter. Saa langt som Østen er fra Vesten, saa langt vil jeg lade dine Overtrædelser være fra dig. Kommer her Modgang og haard Modstand, saa at her synes ingen Raad eller Redning at være tilover: see, da vil Gud Fader saaledes
175 elske dig, du som elsker Iesum, at hand vil sige til dig: Frygt dig ikke; thi jeg igienløste dig, jeg kaldte dig ved dit Navn, du est min, Esa. 43, 1. 2. Thi naar du gaaer igiennem Vandene, da vil jeg være hos dig, og naar du gaaer igiennem Strømme, da skal de ikke drukne dig, og om du gaaer igiennem Ilden, da skal den ikke brænde dig, og Luen skal ikke optænde dig.

180

Thi jeg er HERren din Gud, Israels Hellige, din Frelsere. Lad fremtræde al

Helvedes Magt, og med største Fyrighed gjøre Anløb, Guds Kierlighed skal dog beholde Seyer. Thi saa haver min Gud lært mig ved sin Tienere Panlus. Rom. 8, 185 38. 39. Ieg er vis paa, at hverken Liv eller Død, ey Engle, ey Fyrstendømme, ey Magt, ey de nærværende, ey heller de tilkommende Ting, ey heller det Høye, ey heller det Dybe, ey heller noget andet Creatur skal kunde skille os fra Guds Kierlighed, som er i Christo Iesu vor HÈrre.

190 Saa see I da, I Guds Børn, hvad Gode I have deraf, at Iesu Christi Fader elsker eder. Og paa det vi de bedre kand lære atskatte dette, at elske IEsu Christum, da siger IEsus, at ikke alleneste hans Fader skal elske os, men og Gud Fader og Guds Søn IEsus Christus vil komme til os, og gjøre Bolig hos os.

195 Men hvordan er dette at forstaae? Siger ikke Salomon 1 Kong.8, 26. 27. Du Israels Gud, monne du skulde boe paa Iorden? see Himelen og alle Himlene Himle kand ikke begribe dig; hvoledes skulde da dette Huus, som jeg haver bygt, det gjøre? Taler ikke HÈrren saaledes hos Propheten Ieremias C. 23, 24. Er jeg ikke den, som opfylder Himmelen og Iorden? siger HÈrren. Staaer der ikke 200 saa skreven Ap. G. 7, 48. 49. Monne den Høyeste boe udi Templer, giorte med Hænder? Himmelen er mig en Stoel, men Iorden mine Fødders Fodskammel. Hvad betyder da det IEsus her siger athvo ham elsker, til ham vil hans Fader og hand selv komme, og gjøre Bolig hos ham?

205 Vider I Guds Børn, at endog eders Guder uendelig og ubegribelig, og som ikke kand af noget Sted, Plads eller Rum fatte, saa har hand dog lovet, at hand med sin Aand og Naade, med sin Hielp og Bistand, med sin Trøst og Forsvar vil synderligen og stedse være hos alle dem, som elske IEsu, og holde han Bud. Taler ikke HÈrren saaledes til Israels Børn 2 Mos. 29, 45. 46. Ieg vil boe iblant 210 eder, og være eders Gud, at de skulle vide, at jeg er HÈrren deres Gud, som udførde dem af Ægypten, at jeg boer iblant dem, jeg HÈrren deres Gud. Siger ikke HÈrren hos Propheten Zachariam C. 2, 10. Fryd dig, og vær glad, du Zions Daatter.

215 Thi see, jeg kommer, og vil boe midt udi dig, siger HÈrren. Siger ikke Paulus Eph. 3, 17. Christus boer formedelst Troen udi eder Hierter. Hvad synes eder nu, I salige Gud Børn, om dette IEsu Christi Løfte: Hvo som elsker mig og holder mine Bud, ham skal min Fader elske, og vi vil komme til ham, og gjøre Bolig hos ham.

220

Saaledes giøre I jo eder Bekiendelse hver Dag: Ieg troer paa Gud Fader, alsom-
mægtigste Himmelen og Iordens Skabere. Ieg troer paa IESum Christum, hans
eenbaarne Søn, vor HERRe. Hvad kand nu være eder gavnligere, hvad kand være
225 glædeligere, end at I med al Sandhed kand sige: Den almægtige Gud, som haver
skabt, og underholder og formaaer alting: Den eenbaarne Guds Søn, som med
sit Blod rensar af alle Synder, i hvilken alting er Gud behageligt, som og skal
dømme alle Levende og Døde, er kommen til mig, er indgangen udi mit Hierte,
og vil giøre udi mig en blivende Bolig.

230

Hvad vil jeg søge udenfor mit Hierte efter Himmerig? Monne ikke Himmerig
være i mig, i det Gud Fader og Guds Søn ere komne til mig, og vil giøre en
blivende Bolig hos mig? Nu kand jeg sige og glædelig synge med Paulo Rom.
8,33. 34. Hvo vil klage paa mig; her er Christus, som er død for mig, og er
235 opstanden, som og er i Guds høyre Haand og træder frem for mig.

Naar mit Hierte, naar min Samvittighed vil forurolige mig, da vil jeg sige og
svare: Forgieves bedrøver du dig, mit Hierte; meen du, jeg veed ikke, at Gud
Fader og Guds Søn ere indgangne til mig, og har giort Bolig hos mig? Har du,
240 min Siel, ikke læst disse trøstelige Ord, som findes 1 Ioh. 3, 19. Dersom vort
Hierte fordømmer os, da er Gud større endvort Hierte.

Døm du, mit Hierte, over mig saa meget som du vilt, jeg gaaer strax til Gud
Fader, og siger: tænk, Fader, paa den Naade, du beviiste de forlorne Søn,
245 beviiden samme imod mig; jeg gaaer strax til IESum Christum, og siger til ham:
HERRe IESu, dit Blod rensar mig af alle Synder. Paa det nu I Guds Børn kand
være vis paa, at det IESus haver lovet, skal eder u-ryggeligen blive holdet, da gjør
eder IESus herpaa denne Forsikring, sigende: Og det Ord, som I høre, er ikke
mit, men Faderens som mig udsendte. Tænker ikke, at det IESus taler, det IESus
250 lover, det taler, det lover et blot og bart Menniske.

Det Ord IESus fører, derLøfte IESus eder gjør, det erGuds eget Ord, de ere Gud
Faders egne Løfter. Saa tit du hører det hellige Evangelium, som er det Ord,
IESus har talet, da siig: Ieg vil med største Fliid agte paa dette Ord; jeg vil
255 fuldkommeligen troe dette Ord; jeg vil efter dette Ord skikke mig. Siger hver
med Propheten Amos C. 3, 8. En Løve brølede, hvem skulde ikke frygte? Den
HERRe, HERRe haver talet, hvo skulde ikke troe? Være hver til sinds, som
Abraham, hvilken var fuldkommeligen vi paa, atGud, som havde lovet, var og
mægtig til atgiøre. Aldrig høre nogen det hellige Evangelii Ord, hand jo tænker

paa disse Iesu Christi Ord Matth. 10, 20. Det er ikke eder som tale, men det er min Faders Aand, som taler i eder.

Have hver udi gudelig Ihukommelse denne Iohannis Formaning 1 Ioh.5, 9.

265 Dersom vi annamme Meniskens Vidnesbyrd, da er jo Guds Vidnesbyrd større. Annammer derfor Iesu Christi Ord, som Guds eget Ord, og arbejder derpaa, at I kand bekomme den Bøommelse, som Paulus giver sine Thessaloniker 1 Ep. 2, 13. sigende til dem: I annammede ikke Ordet, som Menniskens Ord, men som det sandeligen er, som Guds Ord. Det er fornødent, 270 atvi idelige foreholde os saadant. Vel høre vi tit tale derom, at det hellige Evangelium er Guds eget Ord; men hvo er den, som i Gierningen beviser saa at være . Hvor gik det Apostlerne? siger ikke Christus her til dem: Saadant har jeg talet til eder, den Stund jeg var hos eder.

275 Vel sagde Christus tit til Apostlerne, at hand skulde gaae til Faderen, at hand ved sin Bortgang til Faderen vildeforhverve dem den Hellig Aand, at hand vilde opstaae tredie Dag, og komme til Disciplene igien, og de skulde see ham igien med Glæde; men hvor lidet troede de det, hvor lidet glæddes de herved? Der Christus taler om sin Død, siger ikke da Peder Matth. 16, 22. Det skee dig 280 ingenlunde. Der Christus taler om sin Bortgang til Faderen, sige de da ikke: Vi vide ikke hvad hand siger, Ioh. 16, 18. Der Christus lader dem vide, at hand skulde slaaes ihjel, og paa tredie Dag opstaae, da vidner Skriften Luc. 18, 34. At de forstode intet deraf, og den Tale var skiult for dem, og de vidste ikke, hvad der var sagt.

285 Dette er det Christus her klager, at Disciplene vare tit paamindte om, at Iesus var kommen, med sit Blod atbetale for Verden Synder, og at derudi stod den rette Elskelighed, at de kunde af Hiertet elske Faderen, som har saaledes elsket dem, at hand havde givet dem sin eenbaarne Søn; men at Disciplene ikke endnu 290 saadant kunde retteligen fatte, forstaae og begrunde. Monne det ikke og saaledes gaae os?

Vel høre vi Ordet om Iesu Død, men hvo døder ved Iesu Døds Kraft de syndige Begieringer, som findes i os? Vel vide vi, at Iesus er opstanden tredie Dag; men 295 hvo lader sig her af bevæge at vandre udi et nyt Levnet, og at opstaae af Synden. Vel have vi lært, at Iesus er opfaren til Himmelen, men hvo lader sig heraf undervise at søge de Ting, som er oven til? Vil vi da baade forstaae Guds Ord, og holde os derefter, da er dertil os endeligen fornøden den Hellig Aand, uden

300 hvilken Guds Ord hverken kand forstaae, ikke heller holde og efterkomme.

Det vil Christu lære, derhand siger til Apostlerne: men Trøsteren den Hellig Aand, hvilken Faderen skal sende i mit Navn, den skal lære eder det altsammen, og minde eder paa alt det jeg sagde eder .Johs. 14, 26. Vilt du forstaae Guds Ord,
305 vilt du leve efter Guds Ord, da søg til Gud om den Hellig Aand. Siig med David: HÈrre, din gode Aand føre mig paa den rette Vey. Sal. 143, 10. Tænk paa Apostlerne, hvilke da først forstøde Skrifterne, da Iesus aabner deres Forstand, og udlegger dem Skrifterne. Bekiend din Vanvittighed i at forstaae Guds Ord, og siig med Dronningens Kammer-Tiener af Morland, hvilken der hand
310 blevadspurt, om hand forstod hvis hand læste i Esaia, saa svarer hand: hvorledes skulde jeg kunde forstaae det, uden nogen underviser mig? Ap. G. 8, 31. Siig til den HÈrre IESum: HÈrre IESu, du lover dine Apostle Trøsteren, den Hellig Aand, som du vilt sende fra Faderen i dit Navn, som skallære dem det altsamen, og minde dem paa alt det, som du haver sagt dem.

315

Ieg vil fuldkomeligen troe, at du min Gud ikke mindre skalt give mig end dem den Hellig Aand, der kand undervise mig i den hellige Lærdom. Ieg holder dig min Gud det Løfte for, som du udi fordum Dage har givet og gjort saa lydendes. Ioel. 2, 28. See, jeg vil udøse min Aand over alt Kiød. Ieg stiller dig udi et trofast
320 Hierte for Øyne, du hellige IESu Christe, dit eget Løfte med disse Ord forfattet: dersom I Forældre, som dog ere onde, kunde giver eders Børn gode Gaver; hvor meget mere skal min himmelske Fader give dem, som bede ham derom den Hellig Aand. Ieg er fuldkommen vis paa, at jeg som beder i IESu Navn om den Hellig Aand, skal bekomme den Hellig Aand. Thi det veed jeg, at Faderen
325 sender den Hellig Aand udi IESu Navn.

Ieg vil sige til Gud: du Gud, som gav mig IESum; du som lod IESum svede for mig de blodige Taarer? du som lod IESum for min skyld sige: Min Gud, min Gud, hvi haver du forladt mig? du skalt for samme IESu skyld give mig den
330 Hellig Aand. Ieg holder mig til dit Løfte, saa lydende Ioh. 14, 13. Hvad I bede Faderen om i mit Navn, det skal hand give eder. Ieg vil troe af gandske Hierte disse Pauli Ord Rom. 8, 32. Haver Gud ikke sparet sin egen Søn, men gav ham hen for os alle, hvorledes skulde hand ikke ogsaa naadeligen give os alle Ting med ham? Hvad skal da den Hellig Aand gjøre, som skal sendes baade
335 Apostlerne og os fra Faderen ved Christum? Hand skal minde eder paa det jeg sagde eder.

Vaer dig, at du ikke begierer den Hellig Aand til andet at vide og lære, end det
340 den HERRe IESus har ladet lære. Det er den rette Prøve, hvorpaa du kand vide,
om den Aand du haver, er den rette gode Guds Aand, den værdige Hellig Aand,
om den dig intet andet lærer, end det som IESu haver lært og talt. Siger ikke
Christus selv i Evangelio Ioh. 16, 13. 14. Naar Sandheds Aand kommer, da skal
hand ledsage eder i al Sandhed? Thi hand skal ikke tage af sig selv, men
345 hvadsomhelst hand hører, det skal hand tale, og det tilkommende Ting skal
hand forkynde eder; hand skal forklare mig; thi hand skal tage af mit, og
forkynde eder.

Siger ikke Peder Ap. G. 4, 12. Der er intet Navn givet under Himmelen, i
350 hvilket det bør Menniskene at blive salige, uden allene i IESu Navn. Siger ikke
Paulus 1 Cor. 3, 11. Ingen kand legge en anden Grundvold, uden den, som lagt
er, som er IESus Christus. Dette er det, som den Hellig Aand haver mindet
Apostlerne om; det er det, som den Hellig Aand skal minde os om. Ach! Hvor
tit skeer det, at et Guds Barn, der er bestedt enten i stor Nød, eller udi Dødens
355 Kamp, hand ikke da kand ihukome noget trøsteligt af Guds Ord, hvormed hand
kand sig opholde.

Hvor gaaer det den gode Iob? Siger hand ikke, som den der havde slet glemt
Guds Ord: Forbandet være den Dag, paa hvilken jeg er født, Iob. 3, 3. Siger
360 David ikke Ps. 77, 9. HERRe, have Løfterne en Ende? har du forglemt at være
naadig? Siger ikke Propheten Ieremias C. 20, 16. Ach! At man havde ihielslaget
mig af Moders Liv?

Naar saadanne Anstød paakome et Guds Barn, da er det retteligen fornøden, at
365 bede Faderen i IESu Navn, at hand vil sende os den Hellig Aand, der kand
paamine os, om hvi vi tilforn have hørt af det hellige Evangelio om vor HERRe
IESu Christo. Det vidste den gode David saa vel, derfor siger og beder hand saa
hierteligen Ps. 51, 13. HERRe, tag ikke din Hellig Aand fra mig. Dette lærer ogsaa
Paulus, der hand saaledes undevise sine Corinthier 1 Ep. 12, 3.

370 Ingen kand kalde IESum en HERRe, ude ved den Hellig Aand. Hvo som derfor
vil paamine i rette Tide om det, som til Salighed er fornøden, hand skal bede
Gud om den Hellig Aand naadige Nærværelse og Bistand. Thi saaledes
underviser os Gud ved Paulum om den Hellig Aands Embede Rom. 8, 26.
375 Guds Aand kommer vor Skrøbelighed til Hielp. Thi vi vide ikke, hvad vi skal
bede, som det sig bør; men Aanden selv træder frem for de Hellige efter Guds

Villie. Du, som saaledes, som nn sagt er, elsker IESum, og holder han Bud, og ideligen og altid raaber til Gud i IESu Navn om den Hellig Aand, der kand
380 paaminde dig, om hvis du har hørt om IESu Christo, hør hvad din IESus lover dig. Saa taler din IESus til dig: Ieg lader eder Fred, min Fred giver jeg eder, jeg giver eder ikke saadan Fred, som Verden giver, eders Hierte forferde sig ikke, og frygte sig ikke.

385 Hvad kand være glædeligere, end det, som her os love? I tør nu intet ræddes for Feyde og Ufred med Gud. Ach! hvor elendige vare vore første Forældre, der de skiulte sig for Gud, der de hørde hans Røst. Ach! hvor elendig var Kain, der hand, for den Ufred hand havde med Gud, sagde: Mine synder ere større end de kunde mig forlade; see, du har drevet mig i Dag af Iorderige, og jeg maa skiule
390 mig for dit Ansigt. Nu lover os vor IESus, at vi, som elske ham, skal intet ræddes for Ufred med Gud.

Saaledes talede Englene, der IESus var født til Verden Luc. 2, 14. Ære være Gud i det Høyeste, Fred paa Iorden, og i Menniskene en Velbehagelighed. Saaledes
395 taler Esaias om IESu Død og Pine, som hand leed for os C. 53, 5. Esa. Hand er faargiort for vore Overtrædelser, og knuset for vore Misgierninger; Straffen ligger paa ham, paa det vi skal nyde Fred. Saaledes taler Paulus Rom. 5, 1. Vi som ere retfærdiggjorte af Troen, have Fred med Gud, formedelst vor HËrre IESum Christum. Lad Loven træde her frem, og sige til os: hvorledes vil I undgaae
400 Forbandelsen, I som ere i saa mange Maader Lovens Overtrædere? vide I ikke, at HËrren eders Guder en fortærende Ild? Vide I ikke, at Lovens Ord saa lyde 5 Mos. 27, 26. Forbandet være den, som ikke bliver i alt det, som staaer skrevet i Lovens Bog. IESus trøster hermed mig imod al saadan Lovens Trusel og Forbandelse, og siger: Ieg lader eder min Fred, jeg giver eder min Fred.

405 Saa finder jeg skrevet Gal. 3, 13. Forbandet være hver den, som hænger paa Træet. Min IESus er ophængt paa Træet, og er bleven for mig en Forbandelse, i det hand af Guds Vredes Storhed raabte: min Gud! min Gud! Hvi haver du forladt mig? Naar jeg dette troer, naar jeg dette i inderste Hierte med fast Tilliid
410 fatter og favner, see, saa faaer jeg IESu Fred. Thi saaledes taler IESus til mig i Evangelio Ioh. 3, 14. 15. Ligesom Moses ophøiede Slangen i Ørken, saa bør det Menniskens Søn at ophøye, at hver, som troer paa ham, ikke skal fortæbes, men have det evige Liv.

415 Naar mine Synders Mangfoldighed vilmig slet føre til Fortvilelse, saa at jeg

maasige med Manasse, at mine Synder ere flere end Sand paa Havets Bond, see, da hører jeg, som troer paa IEsu, denne glædelige IEsu Røst: Ieg lader eder Fred, min Fred giver jeg eder. Hvad monne denne Fred være ? Saa siger Iohannes
420 Ioh. 1, 29. See, det Guds Lam som bær Verden Synder. Saa siger Paulus 1 Tim. 1, 15. Det er en sand Tale, og værd i alle Maader at annammes, at IEsus Christus kom til Verden, at gjøre Syndere salige, iblant hvilke jeg er den største. Saa siger Iohannes 1 Ep.2, 1. 2. Dersom nogen synder, da have vi en Talsmand hos Gud, IEsu den Retfærdige, og den samme er en Forligelse for vore Synder, dog ikke
425 allene for vore Synder, men endogsaa for den gandske Verden. Betænk nu, om det er ikke sandt som IEsu siger: Ieg giver ikke saadan Fred, som Verden giver, eders Hierte forferdes ikke, og frygte sig ikke. Monne Verden give den Fred, som paa Guds Vredes Dag kandtrøste?

430 Hvor gik det Balthazar, der hand sad midt i sin Glæde iblant hans vældige Mænd, og hand saae, at den Haand, som Gud Mirakel-Viis tilskikkede, skrev hans hastige Undergang paa Væggen? staaer derikke, at Kongen skiftede hasteligen sin Farve, og hans Tanker forferdede ham, og han Lender ravede, og hans Been bevede? Dan. 5, 5. 6. Hvor gik det den riige Mand, som havdetilhobe
435 sanket Forraad paa mange Aar? maa hand ikke med Bedrøvelse høre denne Guds Røst, der hand meente sig i Roe at ville nyde sit Gode: Du Daare, i denne Nat skal din Siel kræves af dig, men hvo skal det høre til, som du har samlet? Luc. 12, 20.21. Saa har det sig med hver, som sanker sig Liggendefæ, og er ikke riig i Gud.

440
Hvad siger Iakob til alle, som ere rige i Verden, og ikke ere rige i Gud, C. 5, 1. 2. rc. Nu vel, siger hand, I Rige, græder og hyler over eders Elendighed, som kommer over eder. Eders Riigdom er raadnet, og eders Klæder ere opædte af Møl, eders Guld og Sølv er forrust, og deres Rust skal være til et Vidnesbyrd, og
445 æde eders Kiød, som en Ild. Men saadan en Fred, saadan en Glæde giver ikke IEsus. Io større Nøden er, jo mere fryder og glæder IEsu Fred et Guds Barn. See til David, sigende Ps. 23, 4. Dersom jeg send vandrer i Dødens Mørke Dal, frygter jeg ingen Ulykke; thi du HERre est hos mig. See til Simeon, sigende Luc. 2, 29. HERre lad nu din Tiener fare i Fred; thi mine Øyne have seet din Salighed.

450

See til Paulum Rom. 8, 38. 39. Ieg er vi paa, at ingen Ting kand skille mig fra den Kierlighed som er i Christo IEsu. Saa see vi da, at Christi Fred, som handgiver, er langt anderledes end Verdens Fred. Men hvorledes forhverver

Christus os da denne Fred? Det giver Christus tilkiendes, sigende: I hørde, jeg sagde eder: Ieg gaaer bort, og kommer til eder igien; havde I mig kier, da glædde i eder, at jeg sagde: Ieg gaaer til Faderen; thi Faderen er større end jeg. Her har I korteligen, dog klarligen beskrevet, hvorledes Iesus forhverver os den Fred, som
460 gielder for Gud. Den forhverver hand med sin Bortgang.

Hvi Iesus ikke var død, og i saa Maade bortgaaen af denne syndige og synlige Verden, da havde det været umueligt, at vi havde bekommet Fred hos Gud. Siger ikke HErren hos Esaïam C. 53, 8. Hand er bortreven af de Levendes Land,
465 og hand havde Plage for mit Folkes Overtrædelses skyld? Siger ikke Christus selv Matth. 20, 28. Menniskens Søn er ikke kommen, at lade sig tiene, men at tiene, og give sit Liv til en Gienløsnings Betalning for mange? Siger ikke Guds Aand Ap. G. 20, 28. Gud forhvervede sig en Menighed formedelst sit eget Blod? Saa var det da umueligt, at vi kunde have bekommet vor Sieles og Samvittigheds
470 Fred, med mindre Christus ved sin Død, var bortgaaen til Faderen.

Thi havde Iesus ikke liidt Død for os, og i Døden udøst sit Blod for os, hvorledes kunde vi da have sagt: See det Guds Lam, som bær Verdens Synder? See, Iesu Blod, som hand i Dødens Kamp udøste, renses os af alle Synder? See,
475 Iesus er død for vore Synder? Siger da ikke Christus billigen, at Disciplene maae vel glæde sig ved Christi Bortgang? Thi hvor kand der være større Glæde, end at du midt i Kamp med Synden, Døden, Dievelen, Helvede, kand sige: Saa-sandt Iesus er død for mig, skal jeg ey døe evindeligen; saa sandt som Iesus saaledes i Døden smagede Helvede Angest, at hand sagde: Min Gud! min Gud! hvi haver
480 du forladt mig? saa sandt skal jeg af Helvedes Angest aldrig overvindes. Saa sandt som Iesus i Døden sagde: Fader i din Haand befaler jeg min Aand; saa sandt skal Iesu Fader i Dødens sidste Time annamme til evig Glæde min Aand. Siig: Iesus lovede Apostlerne, at naar hand var bortgaaen, vilde hand komme
485 igien.

Hand holder redelig sit løfte; thi i saa bedrøvelig Maade som hand Disciplene forlod ved sin dødelige Bortgang til Faderen, i saa ærefuld og glædelig Maade kommer hand til dem efter Opstandelsen, træder midt iblant dem, lyser Fred over dem, og siger til dem: Annammer den Hellig Aand, ja giver dem dette
490 Løfte: See, jeg vil ikke forlade eder Faderløse; jeg er hos eder alle Dage, indtil Verdens Ende. Det som Iesus gjorde Apostlerne, det skal hand gjøre dig, hand skal ikke forlade dig Trøsteløs; hand skal lade sig see af dig udi sit Ord, og i sine hellige Sacramenter; hand skal lade dig føle sin Nærværelse ved sin gode Aand,

495 ved hvilken hand vil give dig det Vidnesbyrd, at du est et Guds Barn.

Og naar Iesus har længe syntes at være fra dig, i det du ham ikke med disse legemlige Øyen harseet, saa skal hand dog omsider komme igien udi Skyerne, og der lade dig og al Verden see sin Herlighed. Naar det skeer, da tænk paa Iesu
500 Ord udi Evangelio Luc. 21, 28. Løfter eders Hoved op; thi eders Forløsning stunder til. Hvad synes eder? mon der ikke vel være en ret Glæde paa færde? thi da skal vi høre denne Iesu Christi glædelige Røst: Kommer hid, min Faders Velsignede, arver det Rige, som eder af Verdens Begyndelse varberedt. Lader os nu intet bedrøve os derover, at vi ikke have vor IESum her for vore Øyne, saa at
505 vi med disse legemlige Øyenkunde beskue ham; men meget mere lader os med taknemmelige Hierter betragte det Iesus siger til Disciplene, der de vare bedrøvede, fordi Iesus vilde ved den timelige Død gaae bort fra dem: havde I mig kier, da glædde I eder, at jeg sagde: Ieg gaaer til Faderen; thi Faderen er større end jeg.

510

Hvo vil ikke derved glæde sig, at Iesus gaaer fra Bedrøvelse til Glæde, fra Uselhed og Elendighed til Ære, fra Døden til Livet, fra Menniskene til Gud? Hvad var Iesus her udi Verden andet, end Menniskens Spot og Vidunder, eftersom hand klager om sig selv Ps. 22, 7. Ieg er en Orm, og intet Meuniske,
515 Menniskens Spot, og Folkenes Forhaanelse. Hvad ville da Disciplene fortryde, og derudover sørge og sukke, at denne Iesu Bøn og Begiering fuldkommes Ioh. 17, 5. Forklar mig Fader med den Klarhed hos dig selv, hvilken jeg havde hos dig, førend Verden var .

Tænker herpaa, I Guds Børn, og siger: Ligesom Iesus er gaaen fra Verdens Bedrøvelse, og er kommen til den Ære og Høyhed, som hand havde hos Faderen, førend Verden var : saa ere vi ogsaa visse paa, at naar dette korte og elendige Liv tager Ende, og vi faae aflagt dette jordiske og dødelige Tabernakel, da skal vi ogsaa komme til den Ære, som vor Gud i det andet Liv har beredt sine
525 Udvalte.

Siger ikke Christus i Evangelio Ioh. 17, 24. Fader, jeg vil , at de, som du haver givet mig, skal og være hos mig, hvor som jeg er, at de skal see min Herlighed, som du har givet mig. Men hvad er det, at Iesus siger: Ieg gaaer til Faderen; thi
530 Faderener større end jeg. Siger ikke Iohannes i Begyndelsen paa sit Evangelio Ioh. 1, 1. I Begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud.

Giver ikke Christus sig selv dette Vidnesbyrd Ioh. 5, 18. At hand er Faderen udi
535 alle Maader liig? Giør ikke Christus dene Bekiendelse Ioh. 10, 29. 30. Min Fader
er større end alle Ting, og jeg og Fadere vi ere eet. Og alt det, som Faderen er, er
mit, og alt det, som mit er, er Faderens, Ioh. 17, 10. Er da Christus ikke mindre
end Faderen, den høylovede Gud i Evighed, den store Gud, den sande Gud?
Hvor kommer det da, at Christus med udtrykte Ord siger, at Faderen er større,
540 end hand? Monne der være noget som er større, end den høylovede, store og
sande Gud? Her skal du Guds Barn gudeligen betænke det Iohannes siger Ioh.
1, 14. Ordet er bleven Kiød.

Du skal med tilbørlig Andagt overveje det Paulus 1 Tim. 3, 16. siger: Det er en
545 stor Gudeligheds Hemmelighed uden Giensigelse: Gud er aabenbaret i Kiødet.
Siig nu udi dit Hierte: min IESu, som er en sand og høylovet Gud, og i saa
Maade er Faderen liig, og er eet med Faderen udi Værelse, hand, saa viit hand er
bleven et sandt Menuiske, al menneskelig Skrøbelighed, Synden undtagen,
undergiven, er langt ringere end Faderen; ja hand er saa viit fornedret, at hand er
550 bleven ringere end Engleneend andre Mennsker og de umælende Bæster. Staaer
der ikke Ps. 22, 7. om Christo: Jeg er en Orm, og intet Menniske, Menniskens
Spot og Folkenes Foragtelse.

Siger ikke Christus udi Evangelio Luc. 9, 57. Ræve have Graver, og Fuglene
555 have deres Reder, men Menniskens Søn haver ikke det hand kand helde sit
Hoved til. Taler ikke saa Paulus Phil. 2, 9. 11. IESus Christus, der hand var udi
Guds Skikkelse, holdt hand det ikke for et Rov at være Gud liig, men hand
fornedrede sig selv, i det hand tog en Tieneres Skikkelse paa, og blev Mennsker
liig, og blev funden i Skikkelse som et Menniske; hand fornedrede sig selv, saa at
560 hand blev lydig indtil Døden, ja Korsets Død. Finde der ikke saa antegnet Ebr.
2, 9. at Gud fornedrede IESum under Englene ved Dødens Lidelse? Hvo vil nu
forundre sig, at IESus her siger, at Faderen er større end hand?

Hvo kand ikke nu agte, fatte og forstaae, hvorfor IESus siger, at hand vil gaae til
565 Faderen; thi Faderen er større end hand? Saaledes forklarer IESus dette selv udi
Evangelio Ioh. 17, 5. Fader forklar mig med den Klarhed, som jeg havde hos dig,
førend Verden blev . Saaledes forklarer Paulus det Phil. 2, 8. 9. rc. IESus
fornedrede sig selv, saa hand blev lydig indtil Døden, ja Korsets Død. Derfor har
og Gud høyt ophøyet ham, og har skenket ham et Navn over alle Navn, at i IESu
570 Navn skal hvert Knæ bøye sig, og deres som ere i Himmelen, paa Iorden og
under Iorden.

Og hver Tunge skal bekiende, at Iesus Christus er en HÈrre til Gud Faders Ære.
575 Men hvorfor advarer Iesus om alt dette saa flitteligen? Og jeg, siger Iesus, sagde
eder dette nu, førend dette skeer, at naar som det nu skeer, I da skulle troe. Ach!
hvor høyligen forarge sig Disciplene, der Iesus fanges, bindes og dræbes. Giver
Skriften ikke tilkiende, at alle Disciplene forlode ham, og flydde? Hvor ilde
tilfreds ere Disciplene, der Iesus er tagen af dage, og nedlagt udi Graven? tvilede
580 de ikke moren, at Iesus skulde nogen Tiid efterkomme sine Løfter? Sige ikke de
to Disciple paa Veyen: Vi havde forhaabet, at hand skulde have forløst Israel.
Hvor ere de betagne med Tængsel?

Den Evangeliske Historie formelder Ioh. 20, 19. at de holdte sig inden lukte
585 Døre af Frygt for Iøderne. Men hvad Aarsag havde de til saadan Mistviil og
kiødelig Frygt: havde Iesus ikke tilforn ladet dem alt saadant vide, at naar
saadant skede, de da skulde troe, at være fornøden saadant at skulle skee. Sagde
ikke Iesus for sin Død til sine Disciple Ioh. 16, 7. Ieg siger eder, at det er eder
got, at jeg gaaer til Faderen; thi gaaer jeg ikke bort, da skal Trøsteren ikke
590 komme til eder. Sagde ikke Iesus efter Opstandelsen Luc. 24, 26. Burde det ikke
Christum at lide det, og indgaae til sin Herlighed?

Saadant havde Iesus altsammen talet til Disciplene, at de, nar det skede,
skuldedet troe. Monne ikke Iesus endnu paa samme Maade og Maneer handle
595 m d os? Lader hand ikke os vide, at dersom vi vil regne iblant de sande og salige
Guds Bøn, da skulle vi lave os til Kors og Bedrøvelse. Staaer der ikke Ap. G. 14,
22. Os bør at indgaae i Guds Rige ved megen Trængsel. Siger ikke Paulus 2 Tim.
3, 12. Alle de, som vil leve gudfrygteligen udi Christo Iesu skal forfølges. Dette
har alt vor Gud ladet os tilforn vide, paa det vi af Kors og Modgang, som
600 paakommer de Gudfrygtige, ikke skal forarge.

Paa det nu baade Disciplerne og vi skal desflittigere give Agt paa det Ord vi
have, da befaler Iesus, at hvis hand hidindtil haver lært, det skal betænkes,
sigendes. Ieg skal herefter ikke meget mere tale med eder; thi denne Verdens
605 Fyrste komer, og har intet med mig at bestille. Merker hvad I skal gjøre, naar det
synes ligesom Gud og Iesus var slet viget fra eder. I skal holde eder til det Ord,
som eders Gud og eders Frelsere har givet eder. Siig: vil vor HÈrre aldrig mere
tale til mig, end det hand har talet i sit Ord, saa vil jeg lade mig benøye med det
hand allerede haver talet. Tænk paa Pauli Ord 2 Tim. 3, 16. 17. Den gandske
610 Skrift er indblæst af Gud, og er nyttig til Lærdom, til Rettelse, til Optugtelse i

Retfærdighed, at et Guds Menneske kand være fuldkommen bereedt til al god Gierning.

615 Adlyd Peder, saa talende 2 Ep.1, 19. I gjøre vel, at I give Agt paa det faste
Prophetiske Ord, indtil Dagen fremskinner, og Morgenstiernen oprinder i eders
Hierter. Vær med dette Ord benøyet: Slut saa i dit Hierte: Dette Ord er mig
nok, indtil jeg hører IESum paa Dommens Dag saaledes tale til mig: Kom min
Faders Velsignede, og arv det Rige, som af Evighed dig er beredt. Matth. 25,
620 34.Herved skulde nu Disciplene have trøstet sig, der IESus blev greben, bunden
og til Korsets Død henført. Saa skulde de have sagt, der de saae Iudas komme
med Skaren og Striidmændene: See, nu kommer Verdens Fyrste; du Dievel, som
raader og driver de onde Mennesker i denne Verdens Mørke, du est den, som
anførde Iudas med sit Anhang, at fange IESum, som en Misdædere og Gud
625 Bespottere.

Men see, du har intet udi IESu. Forgieves tænker du Dievel: Ieg vil nu
undertræde IESum, jegvil nu føre ham til Døde, og saaledes ham og hans Rige
ødelegge. Viid du Verdens Fyrste, du Dievel, at i det du ved IESu Død søger at
630 omstøde IESu Rige, da kuldkastes dit Rige. Saa siger jo IESus udi Evangelio Ioh.
12, 24. Uden saa er, at Hved-Kornet falder udi Iorden og døer, da bliver det
eene, men dersom det døer, da bær det mege Frugt. Saa staaer der udi Epistelen
til de Ebræer C. 2, 14. 15. IESus formedelst Døden afskaffede den, som havde
Dødens Magt, det er Dievelen, og befriede dem, som formedelst Dødens Frygt
635 vare skyldige til Trældom al deres Livs Tiid.

Tænk ikke du Dievel, at naar IESus bindes bespottes, dødes: see, nu haver jeg
Magt over ham; men viid, at alt saadant skeer, at Verden skal kiende, at IESus
elsker Faderen, og gjør som Faderen bød ham. Staaer der ikke Ps. 40, 7. om IESu:
640 See, jeg kommer, o Gud! at gjøre din Villie. Taler ikke saaledes IESus til Peder,
der hand i Urtegaarden med Vaaben og Væрге vilde forfegte IESum: Stik dit
Sverd i Balgen; skal jeg da ikke drikke den Kalk, som min Fader gav mig? Vidner
ikke herom Paulus med disse Ord Phil. 3, 8. IESus fornedrede sig selv og blev sin
Fader lydige indtil Døden ja Korsets Død.Hvad vilt du nu berømme dig, du
645 Verdens Fyrste, du Dievel, at du har aflivet IESum? Veed du ikke, at IESus har
sagt Ioh. 10, 18. Ingen tager mit Liv fra mig, men jeg setter det til; og jeg har
Magt at sette det til; og jeg har Magt at tage det igien. Hvad sagde IESus i sin
Pines Tiid Matth. 26, 39. Fader er det mueligt, da tag denne Kalk fra mig, dog
skee ikke min, men din Villie.

Saa er det da Iesus død, ikke at Dievelen, Verdens Fyrste, havde nogen Magt over ham, men dermed at bevise, at Iesus elskte sin Fader, og gjorde som hand bød. Efterfølger I dette Iesu Exempel, I Guds Børn, og siger: Vi vil gjerne døe; vi
655 vide, at det er Gud og Iesu Villie, at alle Mennsker skal døe. Thi saa staaer der skrevet Ebr. 9, 27. Det er beskikket alle Mennsker eengang at døe. Dog vil vi vist troe, at Døden har intet i os. Saa haver vor Iesus trøstet os Ioh. 5, 24. Sandelig, sandelig siger jeg eder, at hvo som hører mit Ord, og troer den, som mig udsendte, hand har det evige Liv, og komme ikke til Dommen, men hand er
660 gaaen igiennem Døden til Livet.

Liggerviis da som Iesus er død, der med at bevise Gud sin Lydighed, saa ville vi ogsaa, naar Gud vil det have, gjerne forlade Verden, og ved en stadig Troe og Tilliid til Iesu Døds Kraft sige og synge: Død, hvor er din Braad? Helvede, hvor
665 er din Seyer? men Gud være Tak, som giver os Seyer ved vor HERre IESum Christum. Dig Gud Fader, Søn og Hellig Aand være Ære, Lof og Tak fra nu og til evig Tiid, Amen.

Bønnen.

670 O HERre IESu Christe, du alsommægtigste Guds Søn!
vi bede dig, at du vilt formedelst dit Ord give den Hellig Aand i vore Hierter, at hand kand styre og regiere os efter din Villie og trøste os i allehaande Fristelse og Ulykke, og ledsage os i Sandhed imod al Vildfarelse, paa det vi kand blive
675 bestandige i Troen, forfremmes i Kierlighed og i alle gode Gierninger; og med et vist Haab til din Naade, som du har med din Død forhvervet os, blive evindelig salige.
Du som regnerer med din Fader og den Hellig Aand, een sand Gud fra Evighed og til Evighed, Amen.

680

Kilde

Jesper Brochmand: Huus-Postill, fra Sommerparten (1638), Dansk Sprog- og Stilhistorisk Tekstbase, Københavns Universitet

Kildetype

685 Digitalt manuskript

Tags

Pinsedag, Prædiken, Prædikener fra 1600-tallet

690 **URI**
<https://www.dansketaler.dk/tale/jesper-brochmands-praediken-pinsedag>

695

700

705

710

715

720

725